

Comisia pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară

2016/2058(INI)

22.6.2016

AVIZ

al Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară

destinat Comisiei pentru industrie, cercetare și energie

referitor la o strategie a UE pentru încălzire și răcire
(2016/2058(INI))

Raportor pentru aviz: Christofer Fjellner

SUGESTII

Comisia pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară recomandă Comisiei pentru industrie, cercetare și energie, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută Comunicarea Comisiei pe tema „O strategie a UE pentru încălzire și răcire” (COM(2016)0051), ca parte integrantă a strategiei privind uniunea energetică; remarcă importanța majoră pe care o are sectorul încălzirii și răcirii în realizarea obiectivelor privind energia și schimbările climatice ale UE până în 2020, până în 2030 și până în 2050 și pentru realizarea obiectivelor privind securitatea aprovizionării cu energie;
2. subliniază că instrumentele de politică și capacitățile UE nu sunt încă suficient de dezvoltate pentru a stimula transformarea sectorului încălzirii și răcirii, a valorifica la maxim potențialul existent și a dezvolta soluții pentru reducerea cererii și decarbonizare cu rapiditatea și amploarea necesare;
3. constată că, potrivit estimărilor, cantitatea de energie termică produsă în urma proceselor industriale și risipită în atmosferă sau în apă, în loc să fie utilizată într-un mod productiv, este suficientă pentru a acoperi în întregime nevoile de încălzire din clădirile rezidențiale și terțiare din Uniune;
4. constată că aplicarea corectă a măsurilor de dezvoltare a unei strategii cuprinzătoare și integrate pentru încălzire și răcire în cadrul uniunii energetice oferă, atât pentru întreprinderile, cât și pentru consumatorii din UE oportunități semnificative în ceea ce privește reducerea costurilor energetice globale pentru industrie, stimularea competitivității și asigurarea unei reduceri a costurilor suportate de consumatori;
5. reamintește că încălzirea și răcirea constituie cea mai mare parte a cererii de energie a UE; subliniază importanța pe care o are, în tranziția către o aprovizionare cu energie cu emisii reduse de carbon și sigură în sectorul încălzirii și al răcirii, respectarea principiului neutralității tehnologice a resurselor regenerabile disponibile în prezent și a stimulentele bazate pe piață și pe stat;
6. subliniază că pentru economisirea energiei un rol important îl vor avea clădirile și rețelele inteligente, precum și creșterea eficienței în sectorul încălzirii și răcirii și subliniază că trebuie promovată mobilizarea finanțării private și publice pe piața eficienței energetice și salută viitoarea revizuire a Directivei privind performanța energetică a clădirilor;
7. reamintește că două treimi din clădirile din UE au fost construite pe vremea când cerințele de eficiență energetică erau limitate sau inexistente și că aproape jumătate din clădiri au cazane individuale instalate înainte de 1992; constată că sectorul construcțiilor, atât privat, cât și public, este responsabil pentru 40 % din consumul final de energie și pentru 36 % din emisiile de CO₂, în timp ce 85 % din consumul final de energie al clădirilor este utilizat pentru încălzirea spațiilor și a apei; subliniază că trebuie crescută eficiența energetică prin reabilitarea și renovarea clădirilor și a instalațiilor de încălzire și răcire pentru a economisi cel puțin 20% din energie până în 2020 și recunoaște, totodată, că eficiența energetică a fondurilor de clădiri ale statelor membre diferă foarte multă;

8. consideră că există un mare potențial nevalorificat de creștere a eficienței energetice în sectorul încălzirii locuințelor; invită statele membre să adopte măsuri pentru creșterea eficienței energetice a sistemelor de încălzire, aceasta fiind o modalitate rentabilă de reducere a emisiilor de CO₂ generate de spațiile rezidențiale;
9. reamintește că, în ciuda progreselor înregistrate de sectorul încălzirii și răcirii în sensul tranziției la surse de energie regenerabile, combustibilii fosili încă acoperă 75 % din aprovizionarea cu energie primară; constată că clădirile (și ocupanții acestora) sunt cei mai mari consumatori de energie pentru încălzire și răcire; subliniază că prima prioritate este reducerea facturilor la energie prin reabilitări; insistă ca restul de energie necesară pentru încălzire și răcire să provină direct sau indirect din surse de energie regenerabile;
10. subliniază rolul fundamental al unui plan de restructurare a sectorului construcțiilor pentru a stimula economia ecologică și potențialul locurilor de muncă ecologice de la nivel local în domeniul economisirii energiei, al eficienței energetice și al surselor regenerabile de energie din sectorul clădirilor publice și private;
11. subliniază că cercetarea și inovațiile tehnologice din sectorul încălzirii și răcirii consolidează avantajul concurențial și viabilitatea comercială a întreprinderilor europene și contribuie la atingerea principalelor obiective ale politicii energetice a UE, printre care se numără securitatea aprovizionării și dezvoltarea durabilă a producției, transportului și consumului de energie;
12. reamintește că investițiile în economiile de energie și eficiența energetică au cea mai mare și cea mai rapidă rentabilitate financiară din sectorul energetic;
13. solicită aplicarea unei abordări rentabile concentrate asupra realizării de economii de energie la nivel de sistem;
14. subliniază rolul activ pe care îl pot avea consumatorii în tranziția către un sistem de încălzire și răcire european durabil; subliniază că un rezultat efectiv al noului regulament privind etichetarea energetică, prin care se introduc scări inovatoare pentru noile etichete, care permit evidențierea diferențelor dintre produse în ceea ce privește eficiența lor energetică, ar putea ajuta consumatorii să facă alegeri în mai multă cunoștință de cauză în legătură cu economisirea energiei și scăderea costurilor de pe facturi; subliniază că anumite instrumente, cum ar fi contoarele inteligente și domotica, pot îmbunătăți comportamentul în materie de consum al consumatorilor;
15. constată că rolul cadrelor de reglementare ale UE este de a sublinia obiectivele generale, dar că este esențial să se înregistreze progrese reale în revoluționarea sectorului încălzirii și răcirii ca parte a unei reforme mai ample a sistemului energetic;
16. ia act de faptul că cel mai eficient mod de a realiza obiectivele comune este de a sprijini autoritățile locale și regionale ca, în colaborare cu toate părțile interesate relevante, să aplice o abordare bazată pe sisteme complet integrată în ceea ce privește planificarea urbană, dezvoltarea infrastructurii, construirea și reabilitarea parcului imobiliar și o nouă dezvoltare industrială, în vederea maximizării potențialelor interacțiuni, a eficienței și a altor beneficii reciproce;
17. invită Comisia să folosească la maximum sectorul încălzirii și răcirii pentru a obține

rezultate rentabile în domeniul eficienței energetice la nivel de sistem, prin promovarea utilizării de surse regenerabile de energie și conectarea producției de energie termică de producția de energie electrică, a proceselor industriale (precum recuperarea gazelor reziduale), a gestionării deșeurilor și a gestionării cererii de energie și să analizeze cum pot fi stimulate recuperarea căldurii și a răcirii reziduale industriale și producția durabilă de biogaz; subliniază că ar trebui exploatare în continuare cogenerarea și trigenerarea în sectoarele menționate anterior; subliniază că stabilirea unei legături directe între producția de energie termică și electrică și gestionarea deșeurilor ar trebui să fie consecventă cu ierarhia deșeurilor definită în economia circulară, evitând astfel continuarea incinerării resurselor care pot fi reciclate sau reutilizate;

18. subliniază importanța utilizării mai ample, mai sinergice și mai integrate a tuturor fondurilor regionale și structurale europene disponibile și a fondurilor FEIS, care ar trebui să fie accesibile tuturor actorilor, inclusiv IMM-urilor și microîntreprinderilor; invită statele membre să crească gradul de sensibilizare al utilizatorilor și consumatorilor noilor soluții tehnice de economisire a energiei și invită Comisia să promoveze schimbul de bune practici între statele membre;
19. subliniază importanța prevenirii, în infrastructura de încălzire, a unui blocaj costisitor legat de sursele de energie cu emisii ridicate de carbon; subliniază că trebuie să se evalueze necesitatea acordării unui sprijin financiar public pentru infrastructura de încălzire centralizată, în contextul obiectivului UE de a reduce, până în 2050, emisiile de gaze cu efect de seră cu până la 80-95 % în raport cu nivelurile din 1990 și de a realiza o tranziție armonioasă a economiei energetice;
20. este de părere că consumatorii trebuie să se afle în centrul acestei strategii, bazate pe utilizarea tehnologiilor moderne și a soluțiilor inovatoare pentru a trece la sisteme de încălzire și răcire inteligente, durabile și eficiente, care pot genera economii bugetare și de energie pentru întreprinderi și cetățeni, pot contribui la îmbunătățirea calității aerului, pot crește nivelul individual de bunăstare și pot oferi beneficii pentru întreprinderi și societate în ansamblul său;
21. subliniază necesitatea de a investi mai mult în cercetare și dezvoltare în vederea dezvoltării unor soluții tehnologice inovatoare; subliniază, în același timp, că, printr-o utilizare mai extinsă a tehnologiilor disponibile în prezent, va fi posibilă creșterea cu 20 % a eficienței sistemelor de încălzire și răcire;
22. subliniază că, dacă, pe de o parte, multe dintre clădirile europene se confruntă în prezent cu problema pierderilor de energie din cauza izolării lor necorespunzătoare și a sistemelor de încălzire vechi și ineficiente, pe de altă parte, sărăcia energetică afectează aproape 11 % din populația UE;
23. constată că o creștere semnificativă a eficienței energetice a clădirilor ar putea constitui un instrument esențial pentru combaterea sărăciei energetice;
24. ia act de condițiile diferite care există în Uniune, consideră că eficiența energetică crește odată cu scurtarea lanțului prin care energia primară este transformată în alte forme de energie pentru generarea de căldură utilizabilă și invită Comisia să promoveze instrumente neutre din punct de vedere tehnologic, care să permită fiecărei comunități să conceapă soluții rentabile de reducere a intensității emisiilor de CO₂ în sectorul încălzirii și al

răcirii;

25. solicită elaborarea unor planuri de eliminare treptată a subvențiilor pentru combustibili fosili și de canalizare a resurselor financiare către proiectele din domeniul eficienței energetice care contribuie la realizarea obiectivelor UE de decarbonizare a sectorului energetic până în 2050;
26. reamintește că anumite sectoare sau centrale electrice generează căldură sau frig ca subproduse, acestea putând fi reutilizate în instalații sau vândute pentru încălzirea clădirilor din apropiere; ia act de faptul că integrarea producției, a consumului și a reutilizării produselor de răcire reziduale creează beneficii economice și de mediu și reduce cererea de energie primară pentru răcire; subliniază importanța utilizării căldurii și răcirii reziduale și invită Comisia să promoveze această utilizare;
27. constată că zonele rurale și cele intermediare consumă 72 % din cererea de încălzire și răcire a locuințelor unifamiliale; ia act de faptul că gospodăriile din zonele rurale, îndepărtate și izolate pot necesita, prin urmare, o atenție deosebită și soluții adaptate;
28. subliniază rolul esențial, atât în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, cât și îmbunătățirea calității aerului din zonele urbane, pe care un nivel ridicat de electrificare a sectorului încălzirii și răcirii îl poate avea în decarbonizare;
29. subliniază că biomasa solidă, biogazul și energia termală sunt disponibile la scară largă și că este posibil ca încălzirea centralizată și cogenerarea de căldură și energie electrică să devină un mijloc rentabil de decarbonizare a sectorului energetic, contribuind, totodată, și la îndeplinirea obiectivelor privind securitatea aprovizionării cu energie; evidențiază că o criză a gazelor în Europa ar reprezenta o criză a încălzirii; salută criteriile de sustenabilitate privind biomasa, care trebuie să fie bine echilibrată pentru a promova utilizarea sa durabilă în ceea ce privește mediul și competitivă; invită Comisia să propună fără întârziere o politică privind durabilitatea biomasei;
30. subliniază faptul că încălzirea centralizată bazată pe surse regenerabile de energie împiedică răspândirea sistemelor de încălzire individuale care contribuie într-o mai mare măsură la poluarea aerului din zonele rezidențiale și care sunt mult mai dificil de controlat decât sistemele de încălzire centralizate extinse; subliniază însă că infrastructura și condițiile climatice diferă în cadrul Uniunii și că aceste sisteme trebuie, prin urmare, modernizate pentru a le crește eficiența; solicită, prin urmare, o analiză a nevoii de susținere a infrastructurii de încălzire centralizate și a practicilor de impozitare a surselor regenerabile de energie și a încălzirii centralizate;
31. subliniază necesitatea de a dezvolta politici energetice specifice pentru zonele care nu sunt conectate la rețeaua de gaze naturale;
32. subliniază importanța creșterii gradului de utilizare a tehnologiilor regenerabile de încălzire și răcire, în combinație cu o creștere semnificativă a eficienței energetice;
33. subliniază, evidențiind nevoia de a menține neutralitatea tehnologică în funcție de circumstanțele socioeconomice și geografice diferite din statele membre, că locuințele inovatoare neutre din punct de vedere energetic au un potențial enorm de decarbonizare rentabilă a sectorului construcțiilor și a gospodăriilor obișnuite;

34. subliniază că valorificarea energetică a deșeurilor va continua să joace un rol semnificativ în sectorul încălzirii, dat fiind că opțiunile alternative sunt deseori depozitarea în depozite gunoi și utilizarea combustibililor fosili, și reamintește că gradul de reciclare trebuie să crească;
35. solicită o revizuire, axată pe menținerea neutralității tehnologice și a rentabilității, a legislației actuale, prin care să se asigure faptul că o tehnologie nu este promovată sau discreditată în raport cu altă tehnologie – de exemplu, energia din surse regenerabile produsă la nivel local, cum ar fi prin panouri solare rezidențiale sau în apropierea unei clădiri, ar trebui să fie luată în considerare la calcularea performanței energetice a clădirii, indiferent de sursa de energie utilizată;
36. salută concluziile strategiei UE pentru încălzire și răcire, potrivit cărora „consumatorii trebuie să se afle în centrul acestei strategii”, care are obiectivul de a le permite consumatorilor să utilizeze o varietate de „tehnologii moderne și soluții inovatoare pentru a trece la sisteme de încălzire și răcire inteligente, durabile și eficiente, care pot genera economii bugetare și de energie pentru întreprinderi și cetățeni”.
37. invită Comisia, statele membre și autoritățile locale să soluționeze problemele specifice ale clădirilor rurale care sunt mai vechi, mai puțin eficiente din punct de vedere energetic și mai puțin benefice pentru sănătate și care asigură un confort termic redus;
38. reamintește contribuția energiei din surse regenerabile la securitatea aprovizionării cu energie în Europa și subliniază reactivitatea ridicată a producției hidraulice la cererea din perioadele de vârf și la riscul de cădere a sistemului;
39. solicită Comisiei, statelor membre și autorităților locale ca, având în vedere riscul unor posibile crize viitoare de aprovizionare cu gaz, să integreze pe deplin producția de biogaz obținut din procesarea gunoiului de grajd în punerea în aplicare a economiei circulare.

**REZULTATUL VOTULUI FINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	21.6.2016
Rezultatul votului final	+: 45 -: 11 0: 10
Membri titulari prezenți la votul final	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Bușoi, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Eleonora Evi, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Rikke Karlsson, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Nils Torvalds, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Membri supleanți prezenți la votul final	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Herbert Dorfmann, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Elena Gentile, Iris Hoffmann, Anne-Marie Mineur, Ulrike Müller, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Jasenko Selimovic, Bart Staes
Membri supleanți (articolul 200 alineatul (2)) prezenți la votul final	Rosa D'Amato, Edouard Ferrand